

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting angående extraordinarie stats-
anslag för färdigställande av Ålands cen-
tralsjukhus.

N:o 10/1954.

I Ålands landskapsstyrelses framställning N:o 35/1953 av den 28 november 1953 anhöll landskapsstyrelsen bland annat, att Ålands lands-
ting skulle hos Ålandsdelegationen hemställa om upptagande av extra-
ordinarie statsanslag åt landskapet Åland för bestridande av den del
i byggnadskostnaderna, som enligt landskapsstyrelsens åsikt borde av-
lyftas fem kommuner i svag ekonomisk ställning, nämligen Kökar, Sot-
tunga, Brändö, Kumlinge och Lumparland.

Den 6 februari 1954 inkom från kommunalfullmäktige i Vårdö en an-
hållan om nedsättning av Vårdö kommuns andel i byggnadskostnaderna
för centralsjukhuset med 75 procent. Kommunalfullmäktige anföra föl-
jande till motivering av sin anhållan:

"Under senare år har kommunens utgifter stigit i oroväckande grad.
Särskilt har kostnaderna för centralsjukhusbygget och socialvården -
huvudsakligast sinnessjukhusvården - blivit i högsta grad betungande.

Sålunda har utgifterna för sanatorie och centralsjukhusbygget under åren 1951-53 sammanlagt stigit till något över 33 % av kommunens uttaxerade medel, för socialvården har enahanda utgifter åter stigit till 29 %, sammanlagt 62 % av skatteintäkterna.

Följden av dessa stora obligatoriska utgifter har varit, att kommunen varit tvungen iakttaga den allra största sparsamhet på andra områden, där kommunen själv fått bestämma, men inskränkningar, som mången gång av fullmäktige gjorts med tungt hjärta. Inskränkningar som verka direkt utvecklingshämmande på förhållandena inom kommunen.

Dessutom har kommunen vid bestämmande av grunderna för beskattningen måst pressa upp underlaget för skattöret i alla de fall kommunen själv fritt fått bestämma och sålunda betungat skattebetalarna mer än skäligt.

På grund av det anförda beslöt fullmäktige hos Landskapsstyrelsen anhålla om, att kommunens utgifter för centralsjukhusbygget måtte nedsättas med 75 %, på det att Vårdö kommuns kostnader för detta välbeförhållande bygge måtte motsvara kommunens resurser och kommunens skäliga andel i byggnadskostnaderna."

Landskapslagen om centralsjukhus för landskapet Åland, given den

1 augusti 1946, § 4 mom. 3 förutsätter, att landskapsstyrelsen kan befria kommun i svag ekonomisk ställning från anläggningskostnader i centralsjukhus helt eller delvis. Landskapsstyrelsen har ansett, att Vårdö kommun borde komma i åtnjutande av denna förmån, och att nedsättning med femtio procent vore rättvis med beaktande av kommunens ekonomi samt i jämförelse med förenämnda kommuner Kökar, Sottunga, Brändö, Kumlinge och Lumparland.

Då Vårdö för 1 sjukplats i kostnadsandel beräknas bli påförd 1.934.170 mark, skulle, för att den av landskapsstyrelsen avsedda 50 procents nedsättningen skall kunna beviljas, i extraordinarie statsanslag erfordras ytterligare 967.085 mark.

Med hänvisning till förestående samt till utredningen i framställningen N:o 35/1953 föreslår landskapsstyrelsen

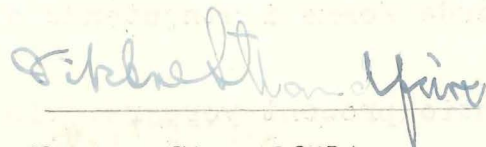
att Landstinget måtte hos Ålandsdelegationen hemställa om ett extraordinarie statsanslag till ett belopp av 967.085 mark, för att därmed möjliggöra nedsättning av Vårdö kommuns andel i Ålands centralsjukhus byggnadskostnader

med femtio procent.

Mariehamn den 4 februari 1954.

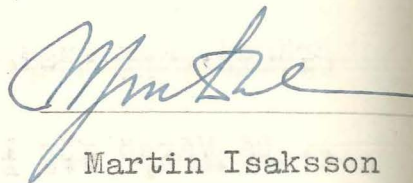
På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält

Landskapskamrer

Martin Isaksson

FINANSUTSKOTTETS betänkande № 6/1954 med anledning av Ålands landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting angående extraordinarie anslag för färdigställande av Ålands centralsjukhus. (№ 10/1954).

№ 6/1954.

Vid senaste höstsession behandlade Landstinget en framställning från landskapsstyrelsen angående bland annat befrielse för Kökar, Sottunga, Brändö, Kumlinge och Lumparland helt eller delvis från deltagande i kommunernas andel i centralsjukhusets byggnadskostnader. I samband därmed framhöll utskottet följande:

"Såsom landskapsstyrelsen framhåller i sin framställning har landskapsstyrelsen enligt landskapslagen om centralsjukhus för landskapet Åland befogenhet att bevilja kommuner i svag ekonomisk ställning befrielse helt eller delvis från deltagande i anläggningskostnaderna för centralsjukhuset. Förutsättning för att landskapsstyrelsen skall kunna fatta slutligt beslut om total eller partiell befrielse är dock, att den andel i kostnaderna, som härigenom inte kommer att erläggas av vederbörande kommuner, i stället kan täckas ur andra medel. Då byggnadskostnaderna för centralsjukhuset äro av sådan natur, att de enligt självstyrelselagen bör täckas ur extraordinarie statsanslag, blir förty förutsättning för ett sådant beslut av landskapsstyrelsen att extraordinarie anslag för ändamålet beviljas."

Vid behandling av ovannämnda ärende i Landstinget framhölls, att också andra kommuner, än de, för vilka befrielse helt eller delvis då föreslogs, borde komma i åtnjutande av viss nedsättning. Sedermera har också Vårdö blivit av landskapsstyrelsen beviljat befrielse till 50 procent medan Geta och Föglö kommuner meddelats avslag av landskapsstyrelsen.

Utskottet saknar befogenhet att taga ställning till landskaps-